

ΠΕΡΙ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ.

Ἐκ τῆς Περιγήσεως τοῦ Ἑλληνος Προξένου
κ. Δ. Μητσάκη τὸ 1879.

ΗΘΗ, ΕΘΙΜΑ, ΧΑΡΑΚΤΗΡ.

(Συνέχεια)

Ἡ χλαμὺς χρησιμεύει ὡς ἐπανωφόριον καὶ ὡς ἐφάπλωμα, διότι τὴν ἡμέραν περιτυλίσσονται γραφικώτατα ἐν αὐτῇ, τὸ δὲ ἐσπέρας σκεπάζονται μέχρι ποδῶν· εἴτε εἰς τὸ υπαίθρον κοιμῶνται, ὑπὸ τὴν βροχὴν καὶ τὸ μεγαλώτατον ψῦχος, εἴτε ἐντὸς οἰκίας πλησίον μεγίστης πυρᾶς, ἡ χλαμὺς ἀποτελεῖ πᾶσαν τὴν λινοστολὴν τῶν Αἰθιοπῶν. Ὅτε πλύνουσι τὰς χλαμύδας, ἡ μένουσι μὲ τὸ ὑποκάμισον ἢ δανείζονται τοιαύτην παρὰ φίλην ἢ φίλην, ὅτε δὲ πλύνῃσι τὸ ὑποκάμισον, περιτυλίσσονται μὲ τὴν χλαμύδα καὶ τότε βλέπει τις ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν ἄγαλμα. Καρυάτιδες! Περιποιοῦνται πολὺ τὴν κόμην των, κτενίζοντες αὐτὴν ἐπιμελέστατα. Ἄνδρες δὲ καὶ γυναῖκες ποιοῦσι τὸ αὐτὸ εἶδος κομώσεως σχηματίζοντες μικροὺς πλοκάμους ἐν εἵδει ψιάθου ἐκ τοῦ μετώπου πρὸς τὰ ὕψισθεν φέρουσι δὲ ἀντὶ κτενὸς χρυσῆν ἢ ἀργυρᾶν καρφίδα, χρησιμεύουσαν εἰς χωρισμὸν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς. Τὴν κόμωσιν ταύτην δυσκόλως θὰ κατάρθου κομμώτρια τῶν Παρισίων. Τὰ δυσᾶρεστον εἶναι ὅτι ἀλείφουσι τὴν κόμην διὰ νωποῦ βουτύρου. Ὅταν πενθῶσι κείρουσι τὴν κεφαλὴν· ἐν ὁδοιπορίᾳ δὲ ἐὰν δὲν ἔχωσιν ἐκτενισμένην τὴν κόμην, κείρουσιν αὐτὴν καὶ ἀλείφουσι διὰ νωποῦ βουτύρου ὡς προφυλακτικὸν κατὰ τῆς ἐπηρείας τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ τῆς νυκτερινῆς ὑγρασίας. Ἄνδρες δὲ καὶ γυναῖκες μένουσιν ἀσκεπεῖς.

Ἡ κόρη ἐκτελεῖ ἐν τῷ οἴκῳ τὰς πλέον κοπιώδεις ἐργασίας. Μεταβαίνει πρὸς ἀναζήτησιν καυσοξύλων εἰς τὸ δάσος, πρὸς ἄρδουσιν ὕδατος εἰς τοὺς ρύακας ἢ τὰ φρέατα, μεταφέρουσα τὴν λάγνην μεταξὺ τῶν δύο ὠμοπλατῶν ὡς τὰ ὑποζύγια ζῶα! Τρίβει τὰ σιτηρὰ, διότι τί θὰ εἴπῃ μύλος ἄγνωστον ἐν Αἰθιοπίᾳ· ἀνάπτει πῦρ, καὶ ἐν γένει πᾶσα κοπιώδης ἐργασία εἶναι ὁ κληρὸς τῆς! Οἱ ὄνοι ἔχουσι περισσοτέραν ἀνάπαυσιν καὶ περιποίησιν· διὸ καὶ ἡ ἀτυχὴς παρθένος δὲν βλέπει τὴν ὥραν καθ' ἣν θὰ εὐρεθῇ ἀνὴρ, ὅστις νὰ τῆς ἀγοράσῃ χιτῶνα ἀξίας ἐνὸς ταλλήρου (4,50 φρ.) καὶ χλαμύδα τεσσάρων ταλλήρων, ὅπως τὴν συζευχθῇ ἢ λάθῃ αὐτὴν ὡς ἐταῖραν, καὶ ὑψώσῃ οὕτως αὐτὴν ἐκ τῆς ἀτιμωτικῆς καταστάσεως τῆς παρθένου! Καὶ ὁ βιαστὴς ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ ὑποκάμισον καὶ χλαμύδα εἰς τὴν βιασθεῖσαν! Εἶναι δὲ περιέργον ὅτι ἐνὶ ὑπάρχει τοσαύτη ἡθῶν ἐλευθερία, σπανίως αἱ κόραι παραδίδονται ἀνευ δωρεᾶς τῆς χλαμύδος

καὶ τοῦ ὑποκαμίσου. Τὴν ἐπιούσαν τῆς συζεύξεως φέρουσα τὴν χλαμύδα καὶ τὸ ὑποκάμισον ἐξέρχεται εἰς τὴν θύραν εὐθυμος καὶ χαίρουσα ὅτι προὐδιδάσθη εἰς τὴν ἔντιμον τάξιν γυναικὸς καὶ ὅτι θὰ τεκνοποιήσῃ. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς παρθένας νὰ τρέφωσι πᾶσαν τὴν κόμην των, διὸ καὶ κείρουσιν αὐτὴν, ἀφίνουσαι τρίχας πρὸς τὸ κάτω μέρος πλάτους 2—3 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου, τὰς ὁποίας ἐνίοτε πλέκουν ἐν εἵδει ψιάθου πρὸς τὰ ὕψισθεν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ ἄρρενα μέχρι τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας κείρουσι τὴν κεφαλὴν των, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀφίνουσι ὡς ταῖαν τρίχας τινὰς εἰς τὸ κέντρον τοῦ μετώπου, δι' ὧν χωρίζουσι τὸ κρανίον εἰς δύο ἴσα μέρη δίκην γεωγραφικῆς σφαίρας. Αἱ γυναῖκες μαγειρεύουσι καὶ γνέθουσι μόνον, οὔτε ράπτουσιν, οὔτε πλύνουσιν, οὔτε ὑφαίνουσιν· ταῦτα πάντα κάμνουσιν οἱ ἄνδρες.

Ἀγαποῦν τὰ ποτὰ καὶ ιδίως τὴν ῥακὴν, τὸ τέτσι (ὀδρόμελι) καὶ τὸν ζῦθον, ἀρκεῖ μόνον νὰ τοῖς προσφέρωσι ταῦτα. Ἀγαποῦν δὲ καὶ τὸν χορὸν καὶ τὴν μουσικήν. Ὁ χορὸς των εἶναι ὡς ὁ τῶν Ἀφρικανῶν λαῶν, συνοδευόμενος πάντοτε ὑπὸ ἀσμάτων καὶ ὑπὸ τοῦ ντέφι, τοῦ ἐπαγωγοῦ καὶ λάγνου ὄργανου τῶν Αἰγυπτίων. Μουσικὰ ὄργανα ἔχουσι τὴν μονόχορδον λύραν, σχήματος ῥόμβου, τὸ τύμπανον, τὸ κύμβαλον, τὸ ναγ-γαρίτ (εἶδος αὐλοῦ ἐξ ἰνδοκαλάμου) καὶ τὴν μακρὰν σάλπιγγα, ἔχουσαν μεταλλικὴν φωνὴν καὶ δύο κλειδιά, κατεσκευασμένα ἐκ λεπτῶν τεμαχιῶν ἰνδικοῦ καλὰ μου καὶ νεροκολοκύνθης, τῆς ὁποίας τὸ στόμιον εἶναι ὡς τῆς παρ' ἡμῖν σάλπιγγος· ταύτην δὲ προσέθηκεν ὁ μουσουργὸς Βέρδης ἐν τῷ μελοδράματι Ἰδίδά.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΑΙΝΙΓΜΑΤΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑ.

Πιθανὸν ν' ἀναμένετε ν' ἀκούσετε ὅτι εἴμεθα μεγάλοι περιπατητικοί, ὅταν σᾶς εἴπω ὅτι ἀδιακόπως εὐρισκόμεθα εἰς κίνησιν, καὶ ὅμως οὐδέποτε καταδεχόμεθα νὰ περιπατήσωμεν, ἀλλὰ πάντοτε βαδίζομεν ἐπὶ τροχῶν!

Ἐντούτοις εἰς τὸ πείσμα τῆς ἀδιαλείπτου ταύτης κινήσεως χιλιάδες καὶ μυριάδες ἐξ ἡμῶν διαμένουσιν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκίνητοι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

Τινὲς ἐξ ἡμῶν ἔχουσι δύο πόδας, ὡς τὰ δίποδα, ἄλλοι τέσσαρας, ὡς τὰ τετράποδα, καὶ ὅμως οὐδέποτε κινούμεν τὸν ἕνα πρὸ τοῦ ἄλλου.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἔχομεν συγγενεῖς, οἵτινες ταξιδεύουν τόσον πολὺ, ὥστε λαμβάνουν τὴν ὀνομασίαν των ἐκ τούτου· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι ἀποτελοῦν μᾶλλον ἐξαίρεσιν εἰς τὰς ἕξεις των.

Τινὲς ἡμῶν εἶναι ὑψηλότεροι τοῦ ὑψίστου ἀνθρώπου, ἀλλ' ὅμως μανθάνομεν, ὅτι ὑπάρχει κλάδος τις

τῆς οἰκογενείας μας τόσο μικρὸς ὅσον ὁ ὄνυξ τοῦ ἀντίχειρος τοῦ ἀνθρώπου!

Μᾶς εὐρίσκατε εἰς πᾶν μέρος τοῦ κόσμου, διότι δὲν ἔχομεν ἰδιαιτέραν κλίσιν εἰς κἀνὲν κλίμα.

Εἰς τὰς ἑξῆς μας εἴμεθα τακτικοὶ καὶ μεθοδικοί, εἰς δὲ τὸν χαρακτήρ᾽ μας ἡσυχιοὶ καὶ εἰρηνικοί· μὴ δὲν εἰς τὸν ἀρμόδιον καιρὸν γινόμεθα τολμηρότατοι καὶ ἐπιθετικώτατοι!

Τινὲς ἡμῶν εἴμεθα συνοικειωμένοι μὲ τὰς ἐπιστημονικὰς ὑποθέσεις καὶ δυνάμεθα νὰ σᾶς εἴπωμεν τὰ σημεῖα τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου καὶ τὰς φάσεις τῆς Σελήνης.

Ἐγὼ ἔχω εὐπαιδευτὸν τινα καὶ διάσημον ἐξάδελφον

εἰς τὴν Ἑπειρωτικὴν Εὐρώπην, ὅστις εἶναι τόσο μέγας Ἀστρονόμος, ὥστε δύναται νὰ σᾶς πληροφορήσῃ περὶ τῶν κινήσεων πάντων τῶν οὐρανίων σωμάτων. Πάντες ἡμεῖς δὲν δισχυρίζομεθα ὅτι εἴμεθα πολὺ πεπαιδευμένοι, ἀλλ' ὅμως πάντες γνωρίζομεν ν' ἀριθμῶμεν. Ἐάν μοι ἔλεγες νὰ ἀριθμῶσω μέχρι τῶν 12 θὰ τὸ ἐθεώρουν ὡς προσβολὴν καὶ θὰ μὲ ἐπαιρνε διόκληρον τὴν ἡμέραν νὰ τὸ ἐκτελέσω, ἀλλ' ὅμως δύναιμι ν' ἀριθμῶσω εὐκόλως καὶ ταχέως μέχρι τοῦ 60.

Πρὸς διασκέδασιν ἔχω κῦνα, ὅστις πηγαίνει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀδιακόπως ὅλην τὴν ἡμέραν.

Ὅλοι ἔχομεν ἰδέας τῆς φυσικῆς, ἐγὼ δὲ δύναμαι νὰ

σὲ κάμω νὰ πηδᾷς ἐπὶ τῆς καθέκλας σου, ἢ νὰ σὲ ἐξυπνήσω ἐκ βαθέος ὕπνου, ἐὰν κροταλίσω μὲ ὅλην μου τὴν ἰσχύν. Τινὲς τῆς οἰκογενείας μου δύνανται νὰ φάλλωσι μικροὺς ἥχους, ἢ νὰ μιμηθῶσιν ἀκριβῶς τὸ

κελάδημα τῶν πτηνῶν τῆς ἀνοίξεως.

Θὰ ἐξιπασθῇς ν' ἀκούσῃς, ὅτι ἂν καὶ ἔχωμεν φωνὰς, προτιμῶμεν νὰ λαλῶμεν μὲ τὰς χεῖράς μας διὰ σημείων, ὅπως οἱ κωφάλαλοι. Αἱ χεῖρες ἡμῶν εἶναι πολὺ ἐνησχολημέναι. Ἐνίοτε ὑπάρχει τοσαύτη ἐργασία, ὥστε καθίσταται ἐπ' ἀνάγκης νὰ προστεθῇ μία ἀκόμη. Ὅμιλῶ περὶ τῶν χειρῶν μας ὡς ἴσων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας ἡ μία εἶναι τόσο μακροτέρα τῆς ἄλλης, ὥστε δὲν ἔπρεπεν ἴσως νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἑκφράσιν ταύτην. Τὸ μικρὸν ὅμως τοῦτο ἐλάττωμα δὲν παραβιάττει τὴν ὁραϊότητά μας.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου μας εἶναι σύμμετρα, ἢ δὲ ὀφθαλμοὶ μας συχνάκις λίαν σοβαρά.

Ὅπως εἰς πᾶσαν οἰκογένειαν οὕτω καὶ εἰς τὴν ῥιζὴν μας ὑπάρχουσι πτωχοὶ συγγενεῖς, ἀπλοὶ καὶ κοινοὶ τὴν ἐνδομυσίαν.

Πάντες ἔχομεν λαμπρὰ στρογγύλα πρόσωπα, εἰδὶ κῶς ἀνήκοντα εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐπειδὴ συνήθως φυλάττομεν αὐτὰ ὅπισθεν ὑελίνων παραθύρων, ἀντὶ νὰ ἐκθέσωμεν αὐτὰ εἰς τὴν ἐπίρροιν καὶ τὸν κονιορτὸν τοῦ ἀνοικτοῦ ἀέρος, ὑποθέτω ὅτι ἐνίοτε θὰ ᾔνοι καὶ καθαρώτερα ἀπὸ τὰ πρόσωπα πολλῶν παιδιῶν καὶ κορασίων τῶν σχολείων!

Ὅταν φθάσετε μέχρι τῆς γερωνικῆς ἡλικίας, τὸ πρόσωπόν σας θὰ χάσῃ τὸ σχῆμά τε, καὶ γαῖνη ἰσχνὸν καὶ βαθυλὸν, ἀλλὰ τὸ ἰδικόν μας θὰ μένῃ πάντοτε ὁ-

Ἡ μικρὰ Ἀντίσα κτενιζομένη.

μαλὸν καὶ στρογγύλον.

Ἡμπορεῖτε νὰ εὑρίτε ποιοὶ εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἔχοντες ὅλα ταῦτα τὰ προσόντα;

Ἡ μικρὰ Ἀντίσα.

— Ἐστὶ, μικρὸ μου, καθαρὸ κομψὸ χαριτωμένον
Μὲ καθαρὸ τὸ μέτωπον
πῶς καθαρὰ ψυχῇ.

— Νὰ ᾔσῃ τοῦ σχολείου ἐσὺ
στολίδι ζηλευμένον
Νὰ σὲ φυλάῃ σὰν ἄγγελος
τῆς μάνας σου ἡ εὐχὴ.

— Ἐστὶ σεμνὸν, ἀμύλητον
μὲ ὡμορφίαν καὶ χάρι
Νὰ σὲ ζηλεύειν τοῦ σχολείου
τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ

— Νὰ ᾔσῃ τῆς μανοῦλας σου
τὸ ἀκριβὸς καμάρι,
Νὰ ᾔσῃ ἡ ἐλπίδα τῆς
καὶ ἡ παρηγορία.

ΣΚΟΚΟΣ.

— Μὴ φαντάζεσαι ἑαυτὸν σοφόν. Φοβοῦ τὸν Κύριον καὶ κλινὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ. (Παροιμ. γ'. 7.)

— Ὁ ὕπνος τοῦ ἐργαζομένου εἶναι γλυκύς, εἴτε ὀλίγον φάλη, εἴτε πολὺ. (Ἐκκλησι. ε'. 12.)